

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Értesítéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
mértékelt árakon vesz fel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-utca 8.
Telefon-szám 184.

Felülső szerkesztő: FODOR KARDLY

Előzetesoi árak:
Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékre félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Egyiptomi sötétség

boral még mindig a város utcáira éjje'lenkiat. Ugy látszik, az sem zavarja a kedélyeket, hogy azon állítá-sunkat, hogy a sötétség rejtja a közbiztonságot: a napokban csattanóan igazolták eddig ismeretlen tettes-urak, akik egy éjszakán, az éjnek a betörőkre jótékonyan ható sötét leple alatt nem kevesebb, mint 7, szóval: hét betörést kíséreltek meg, amelyekből négy egészen jól sikerült. Ez — úgy látszik, — még mindig nem elég indok arra, hogy az utcákat megvilágítsák. Hiszen nem kívánunk mi valami pompázatos, nagy ki-világítást — csak annyit, hogy ne kelljen teljes körösötét-ségben botorkálni, ne kelljen találgatni, hogy ki jön a há-tam mögött, ki surrant el mellettem, ki vágott az imént — csupa tréfából! — úgy oidaiba, hogy emléké't hetekig viselhetem. A közbiztonság érdeke egyenesen megköve-teli, hogy valami világítás legyen. Mi már hetek óta sürgetjük az utcai világítás megkezdését és mindez hába-való. Még csak felvilágosítást sem kapunk arra nézve, hogy lesz-e valaha is utcai vi-gításunk. Pedig kell, kötelesség valamit tenni ebben a dolo-gban. Ha spórolni kell a gáz-zal, tessék ezt úgy csinálni, hogy a spórolás mindenkire terjedjen ki. Tessék a közön-séget rászorítani, hogy a magánlakásokban takarékoskodjanak. De az mégsem járja, hogy a magánlakások teljes kivilágítást kaphassanak, viszont az utca teljesen sötét maradjon. Jusson világítás a lakásokba is, az utcára is.

Burián javaslata.

Genf Általános a véleményey, hogy eredménytelen ma-rad és ennek legfőbb akadálya az amerikának hangulata és ez elől még Lloyd George és Clemenceau sem térhet ki. Sajtó és kormányok guynyal fogadják.

Berlin. Burián javaslata — bár tudtak róla — meg-lepetés és a német kormánytól egészen függetlenül ada-tott ki.

Bern Egy nagy állásu olasz diplomata kijelentette, hogy Burián javaslata nagy hatást tett s hogy azt halga-tással mellőzni nem lehet.

Nyugati harcok.

Reimsot erősen lövik a németek és a világhírű székes-egyház tornya már dűledezőben van.

A Lenia-kormány menekülése ?

Rotterdamból táviratozzák, hogy a Reuter-iroda jelen-tése szerint a legfrissebb híradásokból az tűnik ki, hogy a bolsevik kormány már kötözi batyuját. Ismeretes, hogy Trockij is, Lenin is már hónapokkal ezelőtt megtett minden előkészítet a svájcba való menekülésre s e célból aranyban nagyobb pénzüsszeget szereztek.

Vasárnapi hivatalos jelentés.

Budapest, szeptember 15 (Hivatalos) Az olasz harc-téren nagyon élénk tűzérési felderítő és repülőtevékenység. A vezérkar főnöke.

Be lin. (A nagyfőhadiszállás jelenti) Nyugati harctér — Rupprecht trónörökös hadseregportja: A sabassoi csatorna mindkét oldalán visszavertük az ellenség részleges táma-dásait. Havrincourt-nál az angolok újból támadtak, a roham visszszorított bennünket Havrincourt keleti szélére. A napokban több ízben megismételt támadások összeomlottak. Tűzérésünk legerősebb összpontosított tüzelése elkészítette támadásunkat — amely este visszazerezte a harc előt tartott összes vonalainkat. — ellenség nagyon súlyos vesz-teéseket szenvedett és mintegy száz foglyot hagyott kez-ünkben — Böhn vezérezredes hadseregportja: Mérsékelt tűzérési tevékenység. Az Omignon-patakon visszavertük az ellenség előretöréseit. — A német trónörökös hadso-portja: Carlovitz tábornok hadserege az Ailette és Aise között ismét nehéz harcokban állott. Több óráig tartó tűzérési előkészítés után franciák kora-reggel óta nagy erővel támadtak. Az Ailette mindkét partján visszaverték hánnoveri és braunschweigi csapataink Brandenburi és gárda-czrédek több újabb nehéz harcokkal teljes nap után — amikor az ellenség majdaem naponta megpróbálta birtokába keríteni a Vauxillponttól keletre levő magas-latokat, — tegnap ismét meghiusítottuk: részben közel-harcban és ellentámadással négy heves tűzérési és akna-veitő-tüzeléssel előkészített támadást. A Milisch vezénylete alatt álló 25. gyalogezred ebben különösen kitüntette magát. A Haffanetől keletre levő magaslaton az ellenség előre-töréseit Allement felé ellentámadásunk itt megállította. Seney és Vailly között az ellenség többszörös, részben pánccélkoosik vezetésével előnyomuló támadásai összeom-lottak vonalunk előtt. Felderítőink Vaillytól keletre áttusztak az Aisne-csatornán és a déli partról foglyokat szállítottak be. Ludendorff. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Magyar politika.

Bécs. A király ma fo-gadta Wekerlét, holnap Szte-sényit, kizárólag magyar kér-déseket tárgyaltak. Bosznia és Hercegovina hovatarto-zandóságáról volt szó és a kérdések megoldása körül nehézségek merültek fel; újra felmerül Windischgrätz távozása, Szurmay háró is meg akar válni állásától és a trontra kívánczok.

Budapestről jelentik, hogy Tisza grót kihaligatása kap-csolatban van Bosznia és Hercegovinának Horvátor-szággal való összekapcsolá-sával és hogy az új alakulás élére Tisza grót van kisse-mele. — Ezzel ellentétben munkapárti forrásból azt hi-resztelik, hogy ez lehetetlen, mert mindig ellene volt a trializmusnak.

Svájc békeakciót tervez.

A berni Intelligenzblatt arról, hogy a svájci szövetségi gyűlés a semleges álla-mok békeakciójának tervé-vel fog foglalkozni. Az északi államok konkurenciája újra felélesztette a semleges álla-mok együttes intervenciójá-nak lehetőségét

Lansdowne békeprogramja.

Hágából táviratozzák: A Daily Chronicle jelenti, hogy az új Lansdowne-párt már megtartotta első ülését s va-sárnap Londonban agitációs népgyűlést rendezett. A párt programja a következő pontokat öleli fel:

1. Megegyezés,
2. leszerelés,
3. döntőbíróságok,
4. a németek felvétele a népek szövetségébe,
5. lemondás a háborút követő gazdasági harcról.

Elintézték a német-spanyol konfliktust.

Genfből jelentik: A párisi lapok megállapítják, hogy a német-spanyol konfliktust bé-késen elintézték lehet te-kinteni.)

A vásár.

Jelentőségében mind kisebbre szűkülő intézmény az országos vásár. Különösen most, a hábrú ötödik esztendejében, amikor sok mindenféle cikket hiába keresünk. Nem találhatjuk. A vászon természetesen végleg eltűnt a vásárról. Nem árúsitanak, de nem is igen gyártanak vásznat. Ami kevés készlet van még az országban, az olyan jól el van dugva, hogy azt csak igen nagy ár tudja előcsalni rejték helyéből.

Cipő, ezúttal megszünt szabad vásárlási cikk lenni. Csak jegy ellenében lehet kapni, ha van. De bizony az is csak ritka kivételes esetben van. Nagyon jó viszonyok között élő emberek nál sem ritka dolog, hogy rongyos talpu, esetleg feldozott cipőkben járnak. Tehát természetesen suszter sátrak, csizmadia állások a vasárnapi vásáron nem voltak találhatók.

Az ez idei őszi vásár vasárnap reggel népes volt. Sok ember jött a környékről, de aztán ugy délután öt óra felé kezdett a vásár igen furcsa színezetet kapni. A mostani országos vásár ugyanis összeesett a zsidók nagy ünnepeivel, a hosszú nappal. Az a kevés vidéki kereskedő és a helybeli vásárt járó kereskedők délután négy órakor kezdtek összehozmagolni, berakták áruikat a ládába, mentek vasorálni, hogy készüljenek nagy ünnepeikre. A boltok radnyei egymásután hullottak le dübörögve. Délután 5 órakor alig volt bolt nyitva a városban. Másnap, vásár hétfőjén csak itt-ott volt egy-egy bolt nyitva. Furcsa, volt ez a vásár, ahol csak vevők voltak, de elarusítók alig.

A vásár szivaja is elűlt hétfőre. Különbösen is már régen nem szokott a hétfői vásárnap zajos lenni. Régen, nagyon régen volt az, amikor Baján már péntek délután zajlott a vásár és kedden még mindig állott. Ma már csak egy napi jelentősége van. Ennek az az oka, hogy

ma már minden kisebbeszerű falunak van egy-két országos vására és úgy a vevő közönség elforgácselődik. Ha a kormányunk tényleg az a szándéka, hogy a városokat gazdaságilag erősítse, akkor elsősorban a vásár ügyet kell rendeznie. A falvaktól meg kell vonni a vásárjogot és át kell ruházni a városokra. Ha ez meglesz, ha a falvakban nem lesz vásár, csak a városokban, akkor a városi vásárok is ezzel egyhitt maguk a városok is visszanyerik régi kereskedelmi jelentőségüket.

H I R E K.

A pacsirta.

Szombaton Lehar Ferenc és Martos Ferenc poétikus operetteje került színpadra teljesen zsufolt ház előtt. Lehar édes zenéje és a darab bájos meséje nálunk is behízelegte magát közönségünk szívébe. A jeles előadásban érvényesültek a darab szépségei. Gróf Csákyné Barna Mancsi bájos és poétikus „pacsirta”. Ezután is magával ragadta a közönségünket, mely gyönyörűséggel tapsolt kedvesének. Paxy Margit ma is igen szépen énekelte. Tolnay Dea, Boreza szerepében, helyes és kedves volt. Jenőfy, Fehér, Horváth, Déri legjobbjá igyekezettel vettek részt a sikerült előadásban. Vasárnap zsufolt ház gyönyörűsödött a „pacsirta” második előadásán. A darab kedden harmadszor is színpadra került.

A színházban egy arany karkötő talatott, amelyre jogos tulajdonosa a rendőrségnél átvetheti.

A köztisztviselők drágasági pótléka. Szeged városi tisztviselői kérték meg a törvényhatósági bizottságot, hogy a közszolgálati alkalmazottak segélyezése ügyében a miniszterelnöksékhöz intézett feliratát hasonló szellemű felirattal támogatja. Nédig ugyanis a közszolgálati alkalmazottak 50—100 százalék drágasági pótlékban részesültek. Ezt a pótlékot kérti Szeged város 2—300 százalékra felemelni.

A Typhagyár építési munkájának előkészítése nagyban folyik. A tervezők elkészültek már tervükkel és mielőtt az eladást tartalmazó közzétételi határozatot a kormányhatóság jóváhagyja, a telek a tulajdonos gyár vállalat nevére lesz telek-könyvileg írva, nyomban megkezdik a gyár építését. Ehhez természetesen szükséges még az

is, hogy a katonaság kivonuljon az épületből. Ott ugyanis most katonai loáértékesítő hivatal van. Azonban a hivatalnak ma-esennek lovai és így a kiköltözködés aligha ütközik nehézségbe.

Az új vasut építéséhez, amint értesültünk, legkésőbb a jövő hónap elején hozzáfognak. Ugyanakkor megkezdik a vasutállomás kibővítésének nagyfontosságú munkáját is.

Szabadkai börgyár rt. cég alatt 300 000 K részvénytökével új börgyári vállalat alakult. Az igazgatóság tagjai: Kohn Sándor, Gwéd Adolf és Helländer László nyersbörkereskedők. Az új vállalat az üzemen kívül álló szabadkai vattagyár telepet vásárolta meg.

Egy órával hátrább. Ma, hatfőn reggel visszaigazgató-tur az óráinkat és utóól fogva egy órával később kelünk, egy órával később is végződik a nap. Az első nap kissé furcsa volt, de holnap már meg szokjuk, hogy az óra meg a nap együtt haladnak és nem kell a napnál is korábban kelőnek lennünk. A közönség szívesen szelzik vissza a régi rendbe.

Cigány háziurak. A miudent felforgató háboru azt is megosinálta. Baján van már kőber cigány házigazda is. Egy kunszentmártoni kőber cigány familia jött Bajára és itt kért telepedési engedélyt. A rendőrség csak nehezen határozta el magát, hogy megadja, de végre mégis megadta az engedélyt. Most aztán ugy határozott a rendőrkapitányság, hogy ezennel kőber cigánynak még 24 óráig való itt tartózkodást sem enged meg. Érdekes, hogy egy másik cigány familia is letelepült Baján, amelynek első dolga volt rengeteg adósságot csinálni. Ezután pedig az egész cigány familia eltűnt a városból.

Tömeges betörések. Tegnap megirtuk, hogy alvégen négy betörést követtek el. Amint most utóbb értesültünk nem négy, hanem hét betérés volt. Ezek közül azonban csak négy járt a betörők részéről sikerrel, míg a többi három helyről elriasztották őket.

Csanádi eset. Megirtuk a legutóbbi számunkban, hogy az érsekcsanádi községi dobs — természetesen utasításra — kidobolta, hogy szőlőt zsidóknak és cigánynak eladni nem szabad. A pompás ötlet a községi bírójében fogamzott meg abból az alkalomból, hogy egy kereskedő a megelőző nap estéjén kidoboltatta, hogy szőlőt akar vásárolni.

Amikor a bírót fel felelősségre vonták, hogy mi jogosítja őt fel ennek az intézkedésnek a megtételére, előbb östöt, hatolt, utóbb aztán azt mondta, hogy muszaj volt neki így tenni, mert a borra adót kell fizetni. Hogy miért tiltotta el a szőlővásárlást általában és miért oly különösen a zsidóknak és a cigánynak, arra még nem tudott eddig felvilágosítást adni. Talán majd a fölöttes hatóságának ad felvilágosítást.

Apró lopások fordultak elő a vásáron, de nagyobb szabású zsebmetészekről hétfő délig nem igen jött jelentés a rendőrséghoz.

Öngyilkosság. Csorvenkán — mint levelezőnk írja — Hoffmann Pál, 75 éves napszemes a szőlőjében egy fára felakasztotta magát. Holttestére csak mánap akadtak a járőrök. Tettéknek oka buskomorogás.

Dézmálják a szőlőket, a gyümölcsöket, a földeket apró gyerekek és felnőttek. A minapában megjelent a rendőrfőkapitány érlely hirdetése és az annak a nyomán tett intézkedések javult a helyzet, de a lopásokat teljesen megszüntetni nem lehet.

A 49—50 évesek szabadságolása. Bécsből jelentik: Az 50 évesek elbocsátása a hadsereg kötelékéből a legközelebbi napokban befejeződik. A hadügyminiszterium most elrendelte, hogy szeptember 15. és 30-ika közötti időben a 49 évesek is szabadságoltassanak, minden mellékkörülményre való tekintet nélkül.

Betörés fényes nappal. Vakmerő betérés történt vasárnap délután a Pacsirta-utcában. Egy vidéki ember behatolt egyik Pacsirta utcai lakásba és ott nem háromezer és négyszáz koronát ellopot. A kárült még idejelenkor észrevette a lopást, jelentést tett a rendőrségnek. A tatást meg aznap délután elfogta a csendőrség és a lopott pénzt hiánytalanul nála találta.

A fölmentésre javasolt hazatért foglyok szabadságának meghosszabbítása. A honvédelmi miniszter távirati rendelkezése szerint azok az orosz hadifogságból visszatért egyének, akiknek fölmentése fontos gazdasági érdekből javaslatba hozattak és ügyük még elintézését nem nyert, kérelmük elintézésének bevárására a nyel, illetve a tizenkét heti szabadság eltelté után újabb négy heti szabadság engedélyezésére javaslatba hozhatók. A szabadságot a polgármesteri hivatal után a honvédelmi, illetőleg a hadügyminiszter adja meg.

Az „APOLLO” mozgó szonációja mindtét nap oly műsort mutat be ami még sehol sem lett játszva

SZOMBATON

A 33. sz. sorsjegy rejtelmes történet 4 felv.

VASÁRNAP

A vasketrec

detektív dráma 4 felv.

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-
utca 41. sz.

A hustalan, vasárnapok megkezdődnek. A közlekedési miniszter — tekintettel a nagy melegre, — felfüggesztette a vasárnapi buszarútsági tilalmat szeptember 15-ig. Tegnap volt tehát az idén az utolsó vasárnap, amelyen még hust vehetünk. A legközelebbi vasárnap hust árúsitani már nem lesz szabad, — a vasárnapi szükségletet tehát szombaton kell beszerezni.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

FŐDOKTOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin“-kőnyomdája
Mátyás király-tér Bajan.

Keresek megvételre egy nagyobb, használt meteor-kályhát.

Cím a „Corvin“-nyomdában

Dr. Burtik Andor

h városi kerületi tisztiorvos
császári és királyi főorvos
rendelését újra megkezdte.
Rendel. délután 2—4-ig lakásán:
Tóth Kálmán-utca 12. szám.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

**„DOBIN“
mosóporból**
ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszereznem és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.

Tisztelettel

RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Szives figyelmébe!

A cs. kir. szab. Triestzi Általános Biztosító Társulat
(Assicurazioni Generali)
Alakult 1881-ben.

Hadikölcsön-életbiztosításokat

orvosi vizsgálattal vagy anélkül a legelőnyösebb feltételek mellett köt.

Ezt a társaságot mi ily biztosítások kérésére a legjobban ajánljuk és mindennemű felvilágosítással díjtalanul szívesen szolgálunk.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank
Baja.

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére.

Mész és cement

ahandóan friss minőségben,
ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár

Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

szeptember 16-ik reggeli 7 óráig
és vasárnap délután nyitva:

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertára.

„Corvin“-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala

HIRDETMÉNY.

A m. kir. földmivelésügyi miniszterium az 1918-ik évi termésből származó

vadgesztenye-, babszár- és babhüvely-

készletek közszükségleti célokra való igénybevételét, rekvirálását elrendelte és annak fogantatásával **a Korpaközpont** Bácsbodrog vármegye egész területére **Rothschild Zsigmond bajai** lakost bizta meg.

Felhívjuk ennél fogva a birtokosokat és termelőket, hogy vadgesztenye-, babszár- és babhüvely-készleteiket **Rothschild Zsigmond** bizománynosnál **Baján**, az igénybevétel szempontjából 1918-ik év szeptember hó végeig, személyesen vagy írásban bejelentsék.

Aki jelen rendelkezést megszegi vagy kijátsza, vagy megszegésénél vagy kijátszásánál közreműködik, kihágást követ el, **hat** hónapig terjedhető elzárással és **2000** koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

Budapest, 1918. szeptember hó 15.

A m. kir. Miniszterium 2966/1915. M. E.
számu rendelete alapján alakult

KORPAKÖZPONT.